

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет фізичного виховання
Кафедра фізичної терапії, фізичного виховання та біології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Перший проректор

С. Набока

«27» червня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОТИСТОЛОГІЯ

підготовки здобувачів

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(назва програми)

мова навчання українська

Розробник: Кушакова І.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології ДВНЗ «ДДПУ».

Рецензенти:

Дичко В.В. – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології ДВНЗ «ДДПУ».

Євтухова Т.А. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри природничо-математичних дисциплін та інформатики ДВНЗ «ДДПУ».

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології

Протокол № 8 від «27» червня 2022 р.

Завідувач кафедри фізичної терапії,

фізичного виховання та біології _____ В.В. Дичко

Погоджено групою забезпечення спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Керівник групи забезпечення _____ І.В. Кушакова

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“27” червня 2022 р.

протокол № 9

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 150	Рік підготовки:	
	4-й	4-й
	Семестр	
	7-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 4 самостійної роботи здобувача – 8	Лекції	
	32 год.	10 год.
	Практичні	
	32 год.	8 год.
	Самостійна робота	
	86 год.	132 год.
Вид контролю: екзамен		

Мета вивчення навчальної дисципліни «Протистологія» полягає в ознайомленні студентів із особливостями морфофункціональної організації, екологічними характеристиками, систематикою та філогенією одноклітинних організмів.

2. Матриця результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни (вибіркової) «Протистологія»

Результати навчання	Методи навчання	Методи контролю
<ul style="list-style-type: none"> – знання природничих та конкретних біологічних наук в обсязі, необхідному для обґрунтування загальнотеоретичних питань біології і основ здоров'я людини (об'єктно-предметна область, термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження, історія розвитку тощо); – здійснення аналізу структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів; – здатність орієнтуватись у сучасній систематиці одноклітинних, їх екологічних характеристиках, особливостях морфології, фізіології, поширення та походження; – розуміння загальних закономірностей історичного розвитку біологічних систем. 	<p>Словесний метод (лекції, що проводяться з використанням наочності – застосуванням презентацій, відеоматеріалів, демонстрації натуральних об'єктів, моделей та муляжів; обговорення, бесіда, дискусія, аналіз);</p> <p>практичний метод (практичні роботи, вивчення закономірностей еволюційного процесу, набуття практичних навичок; інтерактивні методи (мозковий штурм, робота у групах), аналіз конкретних ситуацій, розробка презентацій, реферативна робота).</p> <p>У рамках самостійної роботи використовуються діагностичні та пошукові методи навчання відповідно до типу та складності завдання.</p>	<p>Вхідний (бесіда).</p> <p>Поточний контроль (письмові роботи у формі рефератів, презентацій, доповідей); усне опитування; письмове опитування (тестування, звіт про виконання практичної роботи, відповіді на питання).</p> <p>Вирішення компетентнісно-орієнтованих практичних завдань; поточні та контрольні тестування.</p> <p>Підсумковий контроль (екзамен).</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	зокрема			усього	зокрема		
л		пр.	с. р.	л		пр.	с. р.	
Тема 1. Протистологія як наука. Загальна характеристика протист	14	2	2	10	16			16
Тема 2. Філогенія найпростіших	18	4	4	10	20	2	2	16
Тема 3. Тип Саркомастигофори, підтип Саркодові	22	6	6	10	18	2		16
Тема 4. Тип Саркомастигофори, підтип Джгутикові	18	4	4	10	20	2	2	16
Тема 5. Тип Війчасті	20	4	4	12	16			16
Тема 6. Тип Апікомплексні	20	4	4	12	22	2	2	18
Тема 7. Тип Мікроспоридії. Тип Міксоспоридії	18	4	4	10	16			16
Тема 8. Екологія найпростіших. Роль у природі та житті людини	20	4	4	12	22	2	2	18
Усього годин	150	32	32	86	150	10	8	132

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Протистологія як наука. Загальна характеристика протист	2	
2	Філогенія найпростіших	4	2
3	Тип Саркомастигофори, підтип Саркодові	6	2
4	Тип Саркомастигофори, підтип Джгутикові	4	2
5	Тип Війчасті	4	
6	Тип Апікомплексні	4	2
7	Тип Мікроспоридії. Тип Міксоспоридії	4	
8	Екологія найпростіших. Роль у природі та житті людини	4	2
<i>Разом:</i>		32	10

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Протистологія як наука. Загальна характеристика	2	

2	Філогенія найпростіших	4	2
3	Тип Саркомастигофори, підтип Саркодові	6	
4	Тип Саркомастигофори, підтип Джгутикові	4	2
5	Тип Війчасті	4	
6	Тип Апікомплексні	4	2
7	Тип Мікроспоридії. Тип Міксоспоридії	4	
8	Екологія найпростіших. Роль у природі та житті людини	4	2
<i>Разом:</i>		32	8

4.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Розвиток протистології як науки	10	16
2	Еволюція та систематика одноклітинних	10	16
3	Тип Саркомастигофори, підтип Саркодові. Вільноживучі та паразитичні організми: порівняльна характеристика	10	16
4	Тип Саркомастигофори, підтип Джгутикові. Пристосування до середовища життя	10	16
5	Ціліатура інфузорій	12	16
6	Тип Апікомплексні: особливості будови різних стадій життєвого циклу	12	18
7	Тип Мікроспоридії. Тип Міксоспоридії	10	16
8	Поширення у природі, пристосування до середовища, значення найпростіших	12	18
<i>Разом:</i>		86	132

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

1) усні опитування на практичних заняттях – індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда (оцінюється рівень розуміння здобувачем

теоретичного матеріалу, вміння формулювати запитання до теми та давати на нього відповідь, якість підготовки домашнього завдання);

2) перевірка виконання завдань практичної роботи – звіт, письмове тестування; вирішення проблемних задач; в тому числі перевірка вміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань; перевірка результатів виконання завдань для самостійної роботи.

3) екзамен, який вимагає підготовки відповіді на три теоретичних запитання.

Питання до екзамену

1. Протистологія як наука.
2. Еволюція найпростіших.
3. Загальна характеристика одноклітинних.
4. Систематика найпростіших (одноклітинних).
5. Тип Саркомастигофори: ознаки, класифікація.
6. Підтип Саркодові: будова, фізіологія, представники.
7. Будова і життєдіяльність амеби протей.
8. Черепашкові амеби: представники, особливості будови, спосіб життя.
9. Форамініфери, їх життєвий цикл.
10. Радіолярії: специфіка організації, спосіб життя.
11. Загальна характеристика джгутиконосців.
12. Будова джгутика.
13. Класифікація підтипу Джгутикові. Рослинні джгутиконосці.
14. Ряд Евгленові, ряд Панцирні, ряд Вольвоксові: будова, представники.
15. Загальна характеристика тваринних джгутиконосців.
16. Ряд комірцеві: особливості будови і життєдіяльності, представники.
17. Ряд Кінетопластиди: відмітні ознаки, морфологічні фази. Трипанозомози.
18. Поняття про трансмісивні захворювання та захворювання, що мають природні вогнища. Специфічні й неспецифічні переносники збудників захворювань.
19. Лейшманія: будова, життєдіяльність, хвороби, які викликає.
20. Ряд Дипломонадні: морфологічні ознаки. Лямблія кишкова.
21. Ряд Трихомонади: будова, представники.
22. Ряд багатоджгутикові. Особливості життєдіяльності, спосіб життя.
23. Підтип опалінові, будова, життєвий цикл.
24. Загальна характеристика типу Інфузорії: систематичне положення, поширення, органели.

- 25.Будова кортексу інфузорій. Цитоскелет.
- 26.Трихоцисти у інфузорій, їх значення.
- 27.Ціліатура інфузорій, її види.
- 28.Кон'югація у інфузорій.
- 29.Війкові та Сисні інфузорії, відмінності, представники.
- 30.Загальна характеристика типу Апікомплексні: систематика, будова на різних фазах життєвого циклу, статевий процес.
- 31.Підклас Грегарини: форма тіла, спосіб життя, розмноження.
- 32.Кокцидії: будова, життєвий цикл, представники, значення. Поняття про основного та проміжного хазяїна паразитичного організму.
- 33.Малярійний плазмодій як значущий представник кров'яних споровиків: види, цикл розвитку, будова різних фаз. Боротьба з малярією.
- 34.Підклас Піроплазми, значення представників у природі та господарській діяльності людини.
- 35.Екологія найпростіших. Роль у природі та житті людини.

7. Рекомендована література

Основна

1. Ковальчук Г.В. Зоологія з основами екології : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Вид. 2-ге, випр. і допов. Суми : Університетська книга, 2020. 615 с.
2. Неведомська Є.О., Маруненко І.М., Омері І.Д. Зоологія. Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 290 с.
3. Медична біологія: посібник з практичних занять / О.В. Романенко, М.Г. Кравчук, В.М. Грінкевич, О.В. Костильов; за редакцією О.В. Романенка. К. : Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2020. 472 с.
4. Корж О.П. Основи еволюції : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2018. 381 с.
5. Сабадишин Р.О., Бухальська С.Є. Медична біологія. 3-тє вид. Вінниця : Нова книга, 2020. 344 с.

Додаткова

1. Мазуркевич А.Й., Трокоз В.О., Карповський В.І. та ін. Фізіологія сільськогосподарських тварин. Практикум. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 340 с.
2. Сабадишин Р.О., Бухальська С.Є. Медична біологія. 3-тє вид. Вінниця : Нова книга, 2020. 344 с.

3. Енциклопедія мігруючих видів диких тварин України / під загальною редакцією Полуди А.М. Київ, 2018. 694 с.
4. Циммер К. Еволюція. Тріумф ідеї. Х. : Книжковий клуб сімейного дозвілля, 2020. 400 с. (електронне видання).
5. Світ тварин. Ілюстрований атлас. Київ : Рідна мова, 2020. 264 с

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. https://www.youtube.com/watch?v=Qwffw5m9Xgc&ab_channel=%D0%9D%D0%95%D0%9D%D0%A6
2. <https://tvarunu.com.ua/>
3. <https://discover.in.ua/animals/>
4. https://www.youtube.com/watch?v=oX4dyDpy2lA&t=1s&ab_channel=MikoBiolog%2F%D0%91%D0%B8%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%8F%D0%BE%D0%BD%D0%BB%D0%B0%D0%B9%D0%BD
5. <https://ua.thpanorama.com/articles/biologa/amoebozoa-charactersticas-taxonoma-morfologa-nutricin.html>

9. Посилання на дистанційний курс

Дистанційний курс «Протистологія» на навчальній платформі Moodle
<http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=2682>